

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavssa Helvetica Orthodoxae Fidei

Murner, Thomas

Lucernae, 1528

VD16 M 7034

D. Eckivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29525

CONCLUSIO QVARTA.

ternis ornatis imaginū nullā habere cōplacentiā, sed magis ut hæc uiuis sanctis condiuidant. Ego tamen optime perpendo ubi nos calceus urget, imagines facere habitum est pro re deo placita, ideoq; & nos sic inducti sumus, quasi cū his deo bene seruiamus, quum nobis hæc res bene deleuiat. Quod autē subinfert etiam & pauperes cibari posse, quod deus ipse præcepit, iuxtaq; & pro decore & ornatu imagines haberi ad uenerationē. Respondeo breuiter quū manifestā habeamus prohibitionē per scripturas inductā, ne imagines ad uenerationem & adorationē habeamus, cōcedo quidē ut prius eos haberi posse, ne tamen uenerent, & in ecclesijs adorent, illic publice erectæ cōmunitati auxilia inde petituri, plus hoc infirmis destructionis quā ædificationis adportaret, tales in cōp uerbo dei ad Christū dirigendi sunt & in eius diuinā cognitionem. Sicq; conclusum esse uolo his scripturarū dictis inductis, imagines scilicet tales nec inuocandas, neq; ab eis quicq; impetrari posse, nec in eas sperādas. Melius tamen esset si etiam doctor Eckius opinaretur non adorandas, neq; inclinandum esse illis, neq; flectendū, sicut & merito nō debet, quod omnino & ex toto tollerentur.

D. ECKIVS.

In hoc proluxo uerborū delirio, dñs Henricus totus est scripturā uacua, & totus misericors disputator, præcipuū em̄ responsionis meæ in hoc sitū erat, quod scripturas cōtra imagines inductas falsificarit, qđ ne uerbo quidē defendit neq; extersit, sed neq; defendere nouit, hoc em̄ presenti libro eum conuincā. Ipse tamen quia fatef̄ ingenuē, se neq; græcū neq; hebraicū nosse, optime ei licuisset apud latinū textū permanere, nullūq; falsē induxisse, dicit idolū & simulachrū pro imaginibus germanice interpretari, si græcū sciret, ad Suidā illū dirigerē, ibi namq; reperiet idolū esse imaginē dei falsi, quūq; græcū non nouit, potuisset apud illa manere, quæ puerulus in scholis didicisset, idolum dei falsi imaginem. Quæ autē simus

COLLATIO XLV.

lachra prohibeanē, docet. Dauid imagines gentiū quæ sunt
dæmonia. In hoc se fundat & e imagines uenerent, sciunt ta-
men omnes Christiani Basilij regulā, imaginū uenerationē
eo extendi in id quod imaginat, uel per imaginē significatur.
Valde in clamat in peregrinationes sanctorū pro auxilio suo
per quo heri efficaciter respondēdo obtentū fuit in uisio loco,
sicut in heremitorio diuæ Mariæ & c. deum suam omnipoten-
tiam plus manifestare quam in altero, irrogatq; nobis Chris-
tiani in iuriā, quippe quod sancti uirtute credamus miracu-
lum aliquod fieri, sed diuina uirtute & sancti intercessione, si-
cut de sancto Petro docet, Act. iij. Viri Israelitæ quid mira-
mini, aut nos quid intuemini, quasi nostra uirtute aut pote-
state fecerimus hunc ambulare. Ideoq; & demitto quæ præ-
ter necessitatē inducit de sanctorū intercessione. Prudentem
se æstimat aiens scripturas nos sufficienter monere, & ad de-
ducere, sed quomodo illi eueniet q̄ legere nouit. Qui uis cū
per campū equitans, si crucifixū uiderit, passionis & mortis
Christi Ihesu monebit, ut scilicet illā unico pater n̄r ueneret,
ubi alioqui si crucem non uiderit, nunq̄ recordaret. Præter
necessitatem serpentem inducit, quum sit hoc contra eum. Is
namq; serpens, sicut a Moise admissus fuerat, usq; ad tempus
ra Ezechia sexcentis plus annis, donec ex eo Iudæi idola fe-
cerant. Sicq; merito dñs Henricus nobis imagines sine, quā
diu illas pro idolis nō habeamus. Non est enim ferendū eum
omnes nostros maiores & suos, omnesq; Christianos audere
insimulare huius blasphemiae, idolatriā scilicet in imaginib;
exercuisse. Ex illo enim consequeret omnes damnatos fuisse,
primū & præcipuū dei mandatū non obseruantes. Admittit
quidem imagines fieri sed non uenerari, quemadmodū de le-
onibus & aurifabro induxi. Respondeo quare ergo ipse spe-
cialiter tandem induxit textū Deute. xxvij. contra imagines
manufactas artificū, quare frater eius in Christo Zwinglius
utrumq; reiecit, & facere imagines & uenerari. Quia uero
Salomon

CONCLUSIO QVARTA.

Salomon tam ædificarat templū sumptuose, dicit hoc deum illi præcepisse, ibi permaneat. Si ergo deus præcepit, ergo res bona fuit. Et sicut Paulus dicit, Quæcunq; scripta sunt ad nostram doctrinā scripta sunt & salutem. Quare ex Salomone dñs Henricus bene didicisset ecclesiarū expensas, per diuites factas deo placitas. Ad argumentū Iudæ proditoris, responderet deum in rebus externis nullā habere cōplacentiam, dico nunquid & Magdalenæ ungentū etiā res erat externa nunquid ecclesiæ sacramenta externa sunt res, omnis nostra elemosinarū largitio, nunquid externa res erat, uel hæc res deo non placēt. Ridicule me inducit nos scire ubi nos calceus urgeat, imagines habere nobis deseruire, me fortasse pro pictore, uel imaginū artifice intuens, quare mihi imagines deseruiunt, certe uictū ex eis non habeo. Sed in ueritate bene Christianis imagines deseruiunt, ut inde docti moneantur, docēt enim monentq;. Adhuc in sua perstat temeritate, sine literis dicens deum in imaginibus nullā habere cōplacentiā, eiusce modi dicti literas nō habēs. In summa scripturas adferat non falsatas neq; dilaceratas, alioqui non respondebo, apud laudabilem ritū totius uniuersalis ecclesiæ permanens.

SEPTIMVS ARGVENS, IOHANNES

Hess de Appenzell, cuius argumenta post hanc responsionē Eckij habes.

In nomine tuo dñe Ihesu Christe, Amen. Iam unius horæ spatio Iohannes Hess loquutus est cōtra imagines Christi & sanctorū, & quū eum audiui, iā mirari cesso Zwingliū irasci dñs Heluetijs cōfederatis, q̄ ante aliquot annos hos gigantes passim nō sunt disputare. Quod in deū credit nihil est satis, quod omne bonū ex deo sperat, optime facit, sic equidem in deum est sperandū, quod deus etiā dilectissimos amicos suos sanctos uolo exaudit in eorū intercessiōe. Quia uero David inducit Matthæū, Iacobū, quod deū rogare ac petere debeamus, Dilecte Hess quis aliter dixit, illo non debes tempus inutiliter